

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 02 0 K 001291 18 Kž
Sarajevo, 14.10.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nidžare Zlotrg kao predsjednice vijeća, Hurije Sarajlić i Vesne Stanković Čosović kao članova vijeća, uz sudjelovanje Mevlide Šeta kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog S. Č., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ u vezi sa članom 22. istog zakona, odlučujući o žalbi kantonalne tužiteljice u Orašju protiv presude Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001291 17 K od 11.10.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.10.2019. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba kantonalne tužiteljice u Orašju se uvažava, pa se presuda Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001291 17 K od 11.10.2018. godine, ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001291 17 K od 11.10.2018. godine, optuženi S. Č., na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođen je od optužbe da je učinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. Krivičnog zakona SFRJ (KZ SFRJ) koji je zakonom preuzet kao republički zakon. Istom presudom primjenom odredaba člana 203. stav 1. ZKP FBiH, odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv navedene presude žalbu je izjavila kantonalna tužiteljica u Orašju zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) i člana 312. stav 2. ZKP FBiH i

zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i, u smislu odredbi člana 330. stav 1. tačka a) i b) ZKP FBiH, odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom.

Branitelj optuženog S. Č., advokat T. B. iz O., podnio je odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice u Orašju, u kojem je osporio navode iz te žalbe i predložio da se ona odbije kao neosnovana.

Federalni tužitelj podneskom broj T02 KTRZŽ 0004079 18 2 od 21.12.2018. godine, predložio je da se žalba kantonalne tužiteljice iz Orašja uvaži, presuda Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001291 17 K od 11.10.2018. godine, ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obzirom da kantonalna tužiteljica, optuženi S. Č. i branitelj optuženog, u povodu podnesene žalbe nisu tražili da budu obaviješteni o sjednici vijeća, sjednica vijeća je sukladno odredbi člana 319. stav 8. ZKP FBiH održana bez njihovog prisustva.

Ovaj sud je u smislu člana 321. ZKP FBiH, ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih prigovora kantonalne tužiteljice, a i po službenoj dužnosti na okolnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da prvostepeni sud nije savjesno cijenio provedene dokaze, kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi i da je propustio na osnovu takve ocjene dokaza izvesti zaključak o tome, da li je neka činjenica dokazana ili nedokazana. Pri tome u žalbi navodi da je tužiteljstvo kao potvrdu činjeničnih navoda iz optužnice priložilo zapisnik o saslušanju svjedoka oštećenog M. P. u Kantonalnom tužiteljstvu u Orašju 2016. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka oštećenog M. P. pred nadležnim organom u Kraljevini Švedskoj 2014. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka oštećenog M. P. u MUP CJB D. PS Š. 2010. godine i izjavu svjedoka oštećenog M. P. datu 1993. godine u prostorijama MUP CJB D., a da prvostepeni sud iskaz svjedoka oštećenog M. P. nije pravilno cijenio, jer je zanemario relevantne dijelove iz iskaza navedenog svjedoka date pred službenicima policije u kojima je svjedok naveo da ga je u fiskulturnoj sali u N. G., između ostalih koje je poimence pobrojao, udario i jedan od Č., odnosno da ga je udario i Č., sin Z. i majke J. rođ. R., te propustio da iskaz svjedoka oštećenog dovede u vezu sa iskazom svjedoka J. Č. rođ. R., majke optuženog, iz kojeg proizilazi da Č. Z. osim optuženog, nema drugog sina. Da je prvostepeni sud prema navodima iz žalbe kantonalne tužiteljice pravilno cijenio izvedene dokaze, potpuno proizvoljnim bi se ukazali navodi iz obrazloženja pobijane presude, da je oštećeni u svojim iskazima datim 2014. godine i 2016.

godine, tj. 22 godine nakon predmetnog događaja, prvi puta spomenuo optuženog S. Č.. Zanimljivo je da obaveze da izvrši pravilnu ocjenu svih izvedenih dokaza, u pobijanoj presudi su prema stavu iz žalbe kantonalne tužiteljice, izostali i razlozi o odlučnim činjenicama, te je time počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312 stav 1. tačka k) i člana 312. stav 2. ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi kantonalne tužiteljice su osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud postupajući u smislu odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH, optuženog S. Č. oslobodio od optužbe, jer van svake razumne sumnje nije našao dokazanim da je optuženi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. KZ SFRJ za koje se predmetnom optužnicom tereti. Naime, prema obrazloženju pobijane presude prvostepeni sud je našao utvrđenim da se predmetni događaj odvijao na način i pod okolnostima kako je to opisano u izreci presude i da je oštećeni M. P. u predmetnom događaju, kako se to navodi u presudi, bio fizički i psihički maltretiran, ali da nije sa sigurnošću utvrdio da je upravo optuženi S. Č., rukama i nogama, kako se navodi u optužnici, tukao oštećenog M. P.. Kao uporište za takvu odluku u pobijanoj presudi je navedeno, da ni jedan od svjedoka saslušanih na prijedlog optužbe, a i odbrane, nisu potvrdili činjenične navode iz optužnice da je optuženi u predmetnom događaju zadao bilo kakve udarce oštećenom M. P., odnosno da je uopće bio na mjestu gdje su boravili izolirani zarobljeni civili srpske nacionalnosti. Pri tome je navedeno da iskaz svjedoka M. P., koji je naveo da mu je M. P., njegov brat po izlasku na slobodu rekao da ga je tokom boravka u zatočeništvu optuženi S. Č. jedne prilike nogom udario u zadnjicu (šutnuo), kao i iskaz svjedoka oštećenog M. P., kod činjenice da je isti tek nakon 22 godine od zarobljavanja, u iskazu datom dana 20.08.2014. godine u tužiteljstvu u Švedskoj po zamolnici za pružanje pravne pomoći, a potom i iskazu datom u tužiteljstvu u Orašju dana 13.07.2016. godine, naveo kako ga je zajedno sa drugima, zlostavljao i optuženi S. Č. i da je isti izjavio da nije spreman svjedočiti pred pravosudnim organima BiH, kao i da su iskazima svjedoka odbrane dovedeni u sumnju i činjenični navodi iz optužnice da je optuženi dana 11.07.1992. godine uopće bio na mjestu gdje su boravili zatočeni civili, nisu mogli biti prihvaćeni kao potvrda činjeničnih navoda iz optužnice. S tim u vezi, a pozivajući se na praksu Evropskog suda za ljudska prava i praksu Ustavnog suda BiH (u presudi nisu navedene odluke u kojima je izražen takav stav), u pobijanoj presudi je navedeno i to, da se na iskazu svjedoka oštećenog M. P., obzirom da optuženom nije omogućeno njegovo direktno ispitivanje, nije ni mogla zasnivati odluka o krivnji optuženog.

Prema stanju u spisu proizilazi da su u dokazni materijal, kao dokazi optužbe, na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom dana 10.10.2018. godine, pored iskaza svjedoka

oštećenog M. P. iz istrage po zamolnici za pružanje pravne pomoći u tužiteljstvu u Švedskoj datog dana 20.08.2014. godine i iskaza istog svjedoka datog u tužiteljstvu u Orašju dana 13.07.2016. godine u kojima je oštećeni naveo da ga je tokom boravka u zatočeništvu u fiskulturnoj sali u N. G. dana199.... godine, zajedno sa drugima koje je poimence naveo, u premlaćivanju koje je trajalo četiri sata, zlostavljao i optuženi S. Č., uvršteni i iskaz svjedoka oštećenog M. P. dat na zapisnik u MUP CJB D. PS Š. dana 06.08. 2010. godine u kojem je ovaj svjedok naveo da ga je u fiskulturnoj sali u N. G., između ostalih koje je poimence pobrojao, udarao i jedan od Č.. Kako navedeni iskaz svjedoka prvostepeni sud nije cijenio u vezi sa ostalim iskazima koje je ovaj svjedok dao tokom istrage, a niti u vezi sa ostalim izvedenim dokazima, slijedi da prvostepeni sud nije savjesno cijenio svaki izvedeni dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i da je propustio na osnovu takve ocjene dokaza izvesti zaključak da li je neka činjenica dokazana.

Stoga, ovaj sud nalazi da se osnovano žalbom tužitelja ukazuje da je zbog navedenih propusta od strane prvostepenog suda učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 296. stav 2. ZKP FBiH, te da je to moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude, zbog toga što se dokazi koji nisu cijenjени na taj način odnose na odlučne činjenice.

Osporavajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kantonalna tužiteljica u žalbi dalje navodi da je na glavnom pretresu u postupku pred prvostepenim sudom, radi potvrde činjeničnih navoda iz optužnice, obzirom da se svjedok oštećeni M. P. koji boravi u Š. nije odazvao pozivu za dolazak na glavni pretres, predložila saslušanje svjedoka oštećenog putem videokonferencije, a da je prvostepeni sud takav prijedlog odbio, ne navodeći razloge odbijanja tog prijedloga, dok je s tim u vezi u pobijanoj presudi naveo, da se svjedok oštećeni izjasnio da ne želi svjedočiti pred pravosudnim organima u BiH, pa ni putem videokonferencije. U žalbi je navela da je ovakva odluka suda paušalna i bez obrazloženja, a i uporišta u odredbama ZKP FBiH koje propisuju način pozivanja svjedoka i obaveze svjedočenja. U ovakvom postupanju kantonalna tužiteljica vidi bitnu povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Navedeni žalbeni prigovori kantonalne tužiteljice su osnovani.

Prema stanju u spisu proizilazi da je prvostepeni sud na zahtjev kantonalnog tužiteljstva za saslušanje svjedoka oštećenog M. P. putem videokonferencije, zamolnicom za pružanje međunarodne pravne pomoći od 13.03.2018. godine, od nadležnog organa Kraljevine Švedske u kojoj svjedok boravi, zatražio da od svjedoka oštećenog M. P. službeno na zapisnik uzme izjavu da li isti želi svjedočiti putem videokonferencije i da takvu izjavu

potpisanu od strane svjedoka dostavi prvostepenom sudu, te da je postupajući po navedenoj zamolnici nadležni sud u Švedskoj (Općinski sud Boras), na zapisnik od 04.06.2018. godine, uzeo navedeno izjašnjenje od svjedoka oštećenog M. P. u kojem se svjedok izjasnio da ne želi da bude saslušan u svojstvu svjedoka putem video linka i tako potpisanu izjavu oštećenog dostavio prvostepenom sudu. Iz zapisnika sa glavnog pretresa pred prvostepenim sudom održanog dana 10.10.2018. godine, proizilazi da je nakon čitanja predmetne zamolnice prvostepenog suda za pružanje pravne pomoći i izjašnjenja po istoj oštećenog M. P. pred nadležnim sudom u Švedskoj, kantonalna tužiteljica ponovo stavila prijedlog za saslušanje svjedoka oštećenog M. P. putem videokonferencije, a da je prvostepeni sud takav prijedlog odbio (strana 32. zapisnika), ne navodeći razloge za donošenje takve odluke. Obzirom da prvostepeni sud ni u obrazloženju pobijane presude nije naveo razloge iz kojih je odbio prijedlog kantonalne tužiteljice za saslušanje oštećenog M. P. putem videokonferencije, pobijana presuda je ostala bez razloga o odlučnim činjenicama, čime je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Budući da je iz navedenih razloga utvrđeno da su pobijanom presudom učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH i člana 312. stav 2. u vezi sa članom 296. stav 2. ZKP FBiH, to je ovaj sud na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, uvažavanjem žalbe kantonalne tužiteljice pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Kako je prvostepena presuda uvažavanjem žalbe kantonalne tužiteljice ukinuta zbog navedenih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost ostalih žalbenih navoda kantonalne tužiteljice koji se odnose na pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud će otkloniti učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ovom odlukom ukazano, a potom će nakon pažljive analize dokaza sadržanih u spisu predmeta, donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Nidžara Zlotrg,s.r.

